

Króner Jozef (1924-1998) :)

Slovenský divadelný a filmový herec. Na javisku presvedčivo stvárnil množstvo nezabudnuteľných postáv, účinkoval v televízii a v rozhlase. Hral jednu z hlavných postáv v dosiaľ jedinom slovenskom oscarovom filme *Obchod na korze* (1965).

Narodil sa 20. marca 1924 v kysuckej obci Staškov, v rodine, kde sa divadlu vždy tešilo obľube. Veľmi skoro si našiel cestu do miestneho ochotníckeho krúžku. Tu začal rozvíjať svoj nevšedný herecký talent. Po ukončení škôl nastúpil do svojho prvého zamestnania ako kreslič. Začal hrať v ochotníckom divadelnom súbore v Považskej Bystrici. Neobyčajným výkonom v postave Chrapcova z Gorkého z Vassy Železnovovej upútal pozornosť odbornej verejnosti, a tak v roku 1948 prijal angažmán v Armádnom divadle, dnes Divadle SNP v Martine. Jozef Króner tu stvárnil celý rad veľkých charakterových postáv. Najvýraznejšie sú postavy Orgon z Moliérovho *Tartüffa*, Filipa II. z rovnomennej Verhaerenovej drámy, Jága zo Shakespearovho *Othella*, či Starosvetského z Palárikovho *Inkognita*. Z tejto etapy jeho hereckej dráhy ostala v pamäti národa najmä jeho nesmierne ľudská interpretácia Kuba z rovnomennej komédie Jána Hollého.

Jozef Króner ako [Pacho, hybský zbojník](#) v slovenskom komediálnom filme režiséra Martina Ťapáka z roku 1975

V roku 1956 sa prestupom do činohry Slovenského národného divadla otvára tretia, časovo najrozsiahlejšia etapa Krónerovho plodného hereckého života. Tu naplno rozvinul svoje komediálne i charakterové herectvo v desiatkach hlavných, väčších i menších postáv. Nezabudnuteľnými dodnes ostávajú jeho Doktor Galén z Čapkovej *Bielej nemoci*, Marco z Millerovho *Pohládu z mosta*, Valentín Kubiš z Karvašovej *Polnočnej omše*, Uhrík z Bukovčanovho *Kým kohút nezaspieva*, Nick zo Saroyanovho *Času tvojho života*, Joose Damman z Gorinovej *Šašovskej komédie* alebo úloha zo Steinovho a Bockovho muzikálu *Fidlikant na streche*. Osobitú etapu v Krónerovej kariére predstavovalo účinkovanie v rozhlase, televízii a vo filme. Vari za všetky hovorí jeho Tóno Brtko z oskarového filmu *Obchod na korze*.